

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | دستگاه مسئول                                                                                                                                             | دستگاه ناظر /همکار                                            |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| ماده 4     | رعایت آرایه (ماتریس) سازگاری یا تجانس شیمیایی در کلیه مراحل تولید، حمل و نقل، نگهداری و انبارداری در زنجیره تأمین مواد خطرناک توسط متصدی کالا و حمل و نقل الزامی است.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | متصدی کالا( صاحبان مشاغل، اصناف کارگاههای مرتبط با مواد خطرناک) متصدی حمل و نقل(سازمانها، شرکتهای، موسسات حمل و نقل، کارخانه ها اعم از دولتی و غیردولتی) | وزارت صمت(متصدی کالا) وزارت راه و شهرسازی (متصدی حمل)         |
| ماده 5     | دستگاه های موضوع بند (س) ماده (۱۴) قانون و وزارت راه و شهرسازی مکلفند تمامی محیط های در ارتباط با مواد خطرناک تحت نظر خود را متناسب با نوع و میزان ماده خطرناک بر اساس استانداردهای مرتبط تجهیز نمایند. همچنین مسئولیت نظارت و بررسی دوره ای بر تأمین ایمنی و حفاظت مواد خطرناک، استانداردها و اسناد مورد نیاز ایمنی اماکن، تأسیسات، کارخانه ها، مراکز و نظایر آن که مرتبط با مواد خطرناک است، بر عهده واحد قانونی مربوط می باشد. تبصره- با توجه به استقرار بخش خصوصی در شهرک ها و واحدهای صنعتی، تأمین تجهیزات ایمنی و رفع آلودگی به عهده بخش خصوصی مربوط و نظارت و بررسی دوره ای تأمین ایمنی و حفاظت مواد خطرناک بر عهده واحد قانونی مرتبط خواهد بود. | دستگاه‌های موضوع بند س ماده ۱۴ و وزارت راه و شهرسازی شرکت شهرکهای صنعتی(وزارت صمت)                                                                       | واحد قانونی مربوط(دستگاههای اجرایی نظارتی) شرکت شهرکهای صنعتی |
| ماده ۶     | درج اطلاعات کلیدی ایمنی، مخاطرات و اقدام اضطراری در مراحل بسته بندی و برچسب گذاری مواد خطرناک روی حامل / ناوگان / محصول مطابق ضوابط ملی الزامی می باشد. در صورت فقدان ضوابط ملی، لازم است از استانداردها و ضوابط بین المللی استفاده شود. این اطلاعات می تواند شامل برگه اطلاعات ایمنی ماده خطرناک، لوزی خطر، علائم استاندارد خطر، شماره شناسایی ماده، شماره کملر و مانند آن باشد                                                                                                                                                                                                                                                                        | متصدی کالا( صاحبان مشاغل، اصناف کارگاههای مرتبط با مواد خطرناک) متصدی حمل و نقل(سازمانها، شرکتهای،                                                       | کارگروه مواد خطرناک                                           |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | دستگاه مسئول                                                                                                  | دستگاه ناظر /همکار                                                                                                             |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | موسسات حمل و نقل،<br>کارخانه ها اعم از<br>دولتی و غیردولتی                                                    |                                                                                                                                |
| ماده ۷     | دستگاه های موضوع بند (س) ماده (۱۴) قانون و وزارت راه و شهرسازی موظفند علاوه بر رعایت مفاد این آیین نامه نسبت به تأمین ایمنی و نگهداری، تدوین و ابلاغ شیوه نامه ها، رویه های اجرایی و دستورالعمل های متناسب با نگهداری، حمل و مصرف مواد خطرناک در حوزه وظایف و قوانین دستگاه متبوع در تأسیسات مواد خطرناک یا اماکن پر خطر تحت مدیریت خود اقدام نمایند. | دستگاه‌های اجرایی<br>موضوع بند س ماده<br>۱۴ و وزارت راه و<br>شهرسازی                                          | بخش ایمنی، بهداشت<br>و محیط زیست<br>دستگاههای اجرایی                                                                           |
| ماده ۸     | مسئولیت تأمین ایمنی در تأسیسات مواد خطرناک بر عهده مسئول تأسیسات و در اصناف، اماکن و مشاغل مشمول قانون نظام صنفی کشور بر عهده متصدی کالا و در فرایند حمل و نقل مواد خطرناک بر عهده متصدی حمل و نقل مطابق با ضوابط و دستورالعمل های مصوب و استانداردهای مربوط است.                                                                                     | مسئول تأسیسات<br>دستگاه اجرایی<br>موضوع مصوبه<br>(تأمین ایمنی در<br>تأسیسات)<br>متصدی کالا<br>متصدی حمل و نقل | وزارت صمت<br>وزارت راه و شهرسازی<br>وزارت صمت<br>سازمان انرژی اتمی<br>سازمان و حفاظت<br>محیط زیست<br>دستگاههای اجرایی<br>ذیربط |
| ماده 9     | بر اساس قانون حفاظت در برابر اشعه - مصوب ۱۳۶۸- سازمان انرژی اتمی ایران واحد قانونی ناظر بر استفاده ایمن از انرژی هسته ای و منابع پرتوی کشور می باشد و در این راستا رعایت مقررات و ضوابط مصوب آن سازمان در انجام هرگونه فعالیت پرتوی در سطح کشور توسط بهره برداران و دارندگان پروانه/ مجوز الزامی است.                                                 | بخش خصوصی و<br>دستگاههای اجرایی<br>ذیربط                                                                      | سازمان انرژی<br>اتمی(مرکز نظام ایمنی<br>هسته ای کشور)                                                                          |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | دستگاه مسئول                                                                       | دستگاه ناظر / همکار |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| ماده 10    | کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط با مواد خطرناک موظفند ظرف یک سال از تاریخ تصویب این آیین نامه، نسبت به تدوین برنامه آموزشی و برگزاری دوره‌های آموزشی ایمنی متناسب با مواد خطرناک برای تمامی کارکنان شاغل (اعم از رسمی، قراردادی، پیمانی و یا سایر عناوین همکاری) در تأسیسات مواد خطرناک، توسط مراکز ذی صلاح و مورد تأیید دستگاه مسئول، اقدام نمایند. دوره‌های آموزشی گذرانده شده کارکنان در سوابق آموزشی ایشان درج می گردد. | کلیه دستگاه‌های اجرایی ذیربط                                                       | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 11    | دستگاه‌های اجرایی مسئول و همکار در حوزه مواد خطرناک، باید به نحوی در اسناد مناقصات و شرایط خصوصی قراردادهای برنامه ریزی و اقدام نمایند که کارکنان مرتبط با حوزه مواد خطرناک در شرکت‌های مشاور و پیمانکار، به تشخیص دستگاه اجرایی مربوط موظف به ارایه گواهی نامه‌های مورد قبول یا شرکت در دوره‌های آموزشی و بازآموزی مورد نظر دستگاه مسئول و اخذ نمره قبولی گردند.                                                        | کلیه دستگاه‌های اجرایی و سازمان برنامه و بودجه کشور                                | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 12    | کلیه دستگاه‌های مرتبط با حمل و نقل مواد خطرناک موظفند با هماهنگی وزارت راه و شهرسازی نسبت به تعیین عناوین دوره‌های آموزشی و سرفصل‌های مورد نیاز متصدیان و رانندگان ناوگان حمل و نقل مواد خطرناک در حوزه تخصصی مربوط اقدام نمایند.                                                                                                                                                                                        | کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط با همکاری وزارت راه و شهرسازی و سازمان اداری استخدامی | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 13    | به منظور کاهش سطح خطر در کلیه تأسیسات مواد خطرناک، دستگاه‌های اجرایی مربوط موظف به انجام مطالعات تحلیل مخاطرات فرایندی می باشند. تحلیل خطرات فرایندی حداقل باید با استفاده از روش‌های کیفی و کمی بر اساس استانداردها و رویه‌های عمل ملی و بین المللی، متناسب با نوع تأسیسات انجام گردد. این مطالعات باید در بازه زمانی حداکثر هفت ساله یا پس از تغییرات عمده در تأسیسات، بازبینی و به روزرسانی شود.                      | کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط                                                       | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده ۱۴    | دستگاه‌های بند (س) ماده (۱۴) قانون و وزارت راه و شهرسازی در حیطه تخصصی و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، موظف به احصای عناوین استانداردهای تخصصی مورد نیاز در حوزه مواد خطرناک می باشند. کلیه دستگاه                                                                                                                                                                                                                   | دستگاه‌های موضوع بند (س) ماده ۱۴ و وزارت راه و شهرسازی                             | کارگروه مواد خطرناک |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | دستگاه مسئول                                                                             | دستگاه ناظر /همکار                                 |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|            | های مذکور موظفند ظرف شش ماه پس از احصای عناوین استانداردهای ملی مورد نیاز، پیش نویس استانداردهای تخصصی خود را برای طرح و تصویب به سازمان ملی استاندارد ایران ارایه نمایند.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | و سازمان ملی استاندارد                                                                   |                                                    |
| ماده 15    | سازمان موظف است با همکاری دستگاه‌های موضوع بند (س) ماده (۱۴) قانون، وزارت راه و شهرسازی، وزارت اطلاعات و شورای امنیت کشور ظرف یک سال از تاریخ تصویب این آیین نامه، سامانه ملی مواد خطرناک کشور را طراحی و راه اندازی نماید. تدوین شیوه نامه اجرایی بارگذاری اطلاعات در این سامانه بر عهده کارگروه مواد خطرناک موضوع ماده (۵۱) این آیین نامه است که پس از تأیید وزارت اطلاعات و شورای امنیت کشور لازم الاجرا می باشد. این سامانه دارای طبقه بندی امنیتی است و موارد امنیتی در ایجاد، نگهداری و بارگذاری داده ها، اطلاعات و دسترسی به آن باید توسط سازمان لحاظ شود.                               | سازمان مدیریت بحران و دستگاه‌های اجرایی ذیربط با همکاری وزارت اطلاعات و شورای امنیت کشور | کارگروه مواد خطرناک                                |
| ماده 16    | واردات هرگونه مواد خطرناک به کشور باید با اخذ مجوزهای لازم از واحدهای قانونی مربوط صورت پذیرد و واحد قانونی صادرکننده مجوز نسبت به بارگذاری مجوز ورود، با در نظر داشتن ملاحظات امنیتی در سامانه موضوع ماده (۱۵) این آیین نامه اقدام نماید.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | بخش خصوصی و دستگاههای اجرایی ذیربط                                                       | وزارت صمت و گمرک                                   |
| ماده 17    | گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، کلیه مواد خطرناک مشکوک و بلا تکلیف و مواد خطرناک فاسد شده ای که در مبادی ورودی کشور هستند و یا به پسماند مواد خطرناک تبدیل شده اند را با نظارت سازمان حفاظت محیط زیست و استعلام از دستگاه اجرایی صادرکننده مجوز واردات، ضمن رعایت آرایه (ماتریس) سازگاری یا تجانس شیمیایی در انباری ویژه که از قبل مکان یابی شده است، از سایر مواد جداسازی و انبارش نماید. دستگاه اجرایی صادرکننده مجوز واردات باید در حداقل زمان ممکن و متناسب با نوع مواد خطرناک ظرف یک ماه پس از آن نسبت به تعیین تکلیف این مواد اقدام کند. | گمرک و سازمان اموال تملیکی و وزارت کشور                                                  | سازمان حفاظت محیط زیست                             |
| ماده 18    | مسئولیت تأمین ایمنی مواد خطرناک در مدت حمل با متصدی حمل دارای مجوز حمل کالاهای خطرناک و پس از تحویل، با مرجع تحویل گیرنده می باشد.<br>تبصره ۱- کلیه اطلاعات ایمنی و شرایط حفظ و نگهداری کالاهای خطرناک مرتبط با حمل و نقل، نگهداری، توزیع و مصرف آن، باید در قالب برگه مشخصات ایمنی کالا (MSDS) از ناحیه تولیدکننده یا صاحب کالا، قبل از آغاز حمل از                                                                                                                                                                                                                                            | متصدی کالا( صاحبان مشاغل، اصناف کارگاههای مرتبط با مواد خطرناک)                          | وزارت راه و شهرسازی<br>وزارت امور اقتصادی و دارایی |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | دستگاه مسئول                                                                                  | دستگاه ناظر /همکار                                                                            |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
|            | ناحیه فرستنده کالا و قبل و یا همزمان با تحویل کالا به گیرنده کالا در مقصد ارایه شود.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | متصدی حمل و نقل(سازمانها، شرکتهای، موسسات حمل و نقل، کارخانه ها اعم از دولتی و غیردولتی) گمرک | مرکز نظام ایمنی هسته‌ای کشور                                                                  |
| ماده 19    | نظارت بر رعایت مقررات و ضوابط جاری کشور در موضوع حمل و نقل مواد خطرناک (داخلی و عبوری (ترانزیت)) مطابق با رویه های موجود بر عهده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت راه و شهرسازی است. وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مسئولیت نظارت بر رعایت مقررات و ضوابط مربوط در حوزه های ذی ربط را دارا می باشد. سازمان ها و دستگاه های مرتبط ملزم به همکاری در نظارت و تأمین و به روز نگه داشتن تجهیزات نظارتی متناسب بر اساس ماده خطرناک مرتبط در مرزبانی ها و اداره امور گمرکی مستقر در مرزها می باشند.                         | سازمان ها و دستگاههای اجرایی ذیربط                                                            | وزارت راه و شهرسازی<br>فرماندهی انتظامی<br>وزارت دفاع<br>گمرک<br>سازمان انرژی اتمی<br>مرزبانی |
| ماده ۲۰    | حمل و نقل هرگونه ماده خطرناک در کشور در صورتی مجاز است که پروانه / مجوزهای لازم از واحدهای قانونی مربوط اخذ شود و محموله مورد نظر دارای اسناد و برگه (فرم) های کالای خطرناک، برگه اطلاعات ایمنی، شرایط نگهداری و حمل و نقل استاندارد باشد.                                                                                                                                                                                                                                                                                         | متصدی حمل و نقل(سازمانها، شرکتهای، موسسات حمل و نقل، کارخانه ها اعم از دولتی و غیردولتی)      | سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای<br>فرماندهی انتظامی<br>جمهوری اسلامی ایران                 |
| ماده 21    | متصدی حمل و نقل موظف است قبل از صدور بارنامه، مجوزهای لازم را از مبادی ذی ربط مواد خطرناک دریافت نماید. متصدیان حمل و نقل جهت اخذ مجوز برای حمل و نقل و عبور مواد خطرناک پرتوزا از سازمان انرژی اتمی ایران، مواد منفجره از وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، مواد مخدر با مصارف دارویی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مواد بیولوژیک (زیستی) حوزه انسان از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تأییدیه وزارت اطلاعات، مواد بیولوژیک (زیستی) و سموم شیمیایی حوزه کشاورزی و دام و طیور و نباتات و سموم سنواتی از وزارت جهاد | متصدی حمل و نقل(سازمانها، شرکتهای، موسسات حمل و نقل، کارخانه ها اعم از دولتی و غیردولتی)      | سازمان انرژی اتمی<br>وزارت بهداشت<br>وزارت جهادکشاورزی                                        |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | دستگاه مسئول                                                                             | دستگاه ناظر /همکار                                                        |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
|            | کشاورزی، مواد سوختی و نفتی از وزارت راه و شهرسازی، پسماندهای حاصل از مواد خطرناک از سازمان حفاظت محیط زیست و مواد شیمیایی خطرناک از وزارت صنعت، معدن و تجارت با تأییدیه وزارت اطلاعات اقدام نمایند. تمامی مجوزهای حمل داخلی و یا عبوری (ترانزیت) مواد خطرناک صادر شده توسط واحدهای قانونی مربوط به مواد خطرناک نه گانه مشمول این آیین نامه باید بر روی سامانه ملی مواد خطرناک پیش بینی شده در ماده (۱۵) این آیین نامه توسط واحد صادرکننده مجوز بارگذاری گردد. |                                                                                          | وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح<br>سازمان حفاظت محیط زیست<br>وزارت صمت |
| ماده ۲۲    | حمل و ورود هرگونه مواد خطرناک در قسمت حمل مسافر وسایل نقلیه عمومی ممنوع می باشد. حمل مواد خطرناک در قسمت حمل بار وسایل نقلیه عمومی حسب مورد تابع مقررات و ضوابط ملی و بین المللی و با اخذ مجوزهای لازم از واحدهای قانونی مربوط است.                                                                                                                                                                                                                           | متصدی حمل و نقل(سازمانها، شرکتهای، موسسات حمل و نقل، کارخانه ها اعم از دولتی و غیردولتی) | فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران                                      |
| ماده 23    | وزارت راه و شهرسازی شش ماه پس از اعلام مناطق حساس محیط زیستی در مجاورت شبکه حمل و نقل جاده ای برون شهری توسط سازمان حفاظت محیط زیست، مسیرهای مجاز و ممنوع تردد مواد خطرناک را تعیین و طی برنامه زمان بندی با اولویت مسیرهای پر تردد نسبت به ایجاد توقفگاه های اضطراری وسایل نقلیه مواد خطرناک و انتشار نقشه موقعیت آنها اقدام نماید.                                                                                                                          | وزارت راه و شهرسازی و سازمان حفاظت محیط زیست                                             | کارگروه مواد خطرناک                                                       |
| ماده 24    | مواد خطرناک صرفاً با مجوز دستگاه ذی ربط در انبارها و باراندازها نگهداری می شود و حریم ایمنی آن با سازه های مجاور با رعایت استانداردهای ملی و بین المللی صورت می گیرد. همچنین در مکان یابی انبارهای مواد خطرناک باید از چهار جهت دسترسی مناسب برای خودروهای سنگین آتش نشانی و امدادی برای استقرار بهینه در زمان رخداد حوادث و سوانح وجود داشته باشد و امکان سرایت آتش سوزی به املاک مجاور به حداقل میزان ممکن کاهش یابد.                                       | دستگاه اجرایی موضوع مصوبه                                                                | واحد آتش نشانی سازمان ملی استاندارد                                       |
| ماده 25    | در کلیه مراحل خرید، فروش، نگهداری و توزیع اقلام شیمیایی و زیستی خطرناک، رعایت دستورالعمل اجرایی شماره ۶۰/ ۲۳۵۹۲۸ مورخ ۱۳۹۹/ ۱۰/ ۲ موضوع ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالای شیمیایی و زیستی خطرناک                                                                                                                                                                                                                                                            | کارخانجات، کارگاهها، مراکز صنعتی و تولیدی بخش                                            | وزارت صمت                                                                 |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | دستگاه مسئول                                              | دستگاه ناظر / همکار |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------|
|            | ابلاغی وزارت صنعت، معدن و تجارت توسط کارخانجات، کارگاه ها، مراکز صنعتی و تولیدی بخش خصوصی، مراکز فروش داخلی، واردکنندگان و صادرکنندگان، اتحادیه صنف مواد شیمیایی و دستگاه های اجرایی ذی ربط الزامی است.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | خصوصی، وارد کنندگان، صادرکنندگان و دستگاههای اجرایی ذیربط |                     |
| ماده 26    | کلیه دستگاه های اجرایی مرتبط با مواد خطرناک و متصدیان کالا موظفند کالا، تجهیزات، انبار، محل تولید و نگهداری و همچنین فرایند توزیع و حمل و نقل مواد خطرناک و هرگونه خسارات احتمالی متناسب با سطح کمینه خطر به شخص ثالث و محیط زیست و کارکنان مربوط به خود را بیمه نمایند. صدور یا تمدید هرگونه مجوز فعالیت و پروانه تخصصی و فنی مواد خطرناک منوط به رعایت کلیه الزامات یاد شده می باشد. تبصره - پوشش بیمه ای تأسیسات هسته ای و فعالیت های پرتوی مطابق با قوانین و مقررات مربوط می باشد.                                                                                                                                    | کلیه دستگاه اجرایی ذیربط و متصدیان کالا                   | بیمه مرکزی          |
| ماده 27    | به منظور جبران بخشی از خسارت های وارد شده به محیط زیست ناشی از حوادث و سوانح مواد خطرناک و تصادفات رانندگی مرتبط با حمل و نقل، انتقال و انتشار ناخواسته مواد مذکور، اخذ پوشش بیمه ای توسط حاملان و متصدیان مواد خطرناک الزامی است. شرایط بیمه نامه ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، توسط بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و اخذ نظر از دستگاه های ذی نفع تهیه و پس از تصویب در شورای عالی بیمه لازم الاجرا می گردد. تبصره - در حوادث منجر به انتشار آلودگی در محیط زیست، عامل ایجاد آلودگی باید کلیه هزینه های امحای مواد آلوده و پاک سازی منبع آلاینده محیط زیست را پرداخت نماید. | حاملان و متصدیان مواد خطرناک بیمه مرکزی سازمان محیط زیست  | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 28    | رعایت مفاد کلیه موافقت نامه های بین المللی در خصوص مواد خطرناک که به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده، توسط دستگاه های مسئول الزامی است.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | دستگاه اجرایی مسئول                                       | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 29    | مصرف کنندگان و صاحبان مواد خطرناک از جمله آلاینده های آلی پایدار، آزبست، فلزات سنگین شامل سرب، کادمیوم، کروم، آرسنیک، جیوه و ترکیبات آن در هر شکلی از ماده اولیه، محصول و یا پسماند و فاضلاب، موظف به جلوگیری از انتشار خارج از محدوده مجاز این آلاینده ها در منابع محیط زیستی هستند.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | مصرف کنندگان و صاحبان مواد خطرناک                         | کارگروه مواد خطرناک |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | دستگاه مسئول                                                                                               | دستگاه ناظر / همکار             |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
|            | تبصره- تعیین حدود مجاز انتشار آلودگی در منابع محیط زیستی توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری دستگاه های مربوط ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تدوین و برای اجرا به واحد قانونی مربوط ابلاغ می گردد.                                                                                                                                                                                                      | سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری دستگاههای اجرایی ذیربط                                                    |                                 |
| ماده 30    | وزارت کشور موظف به تعیین محل های دفن پسماندهای خطرناک بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان حفاظت محیط زیست پس از تأیید نهایی واحد قانونی مربوط می باشد. سازمان حفاظت محیط زیست موظف به نظارت بر حسن اجرای ضوابط مربوط است.                                                                                                                                                                                                  | وزارت کشور                                                                                                 | سازمان حفاظت محیط زیست          |
| ماده 31    | تمامی پسماندهای خطرناک قبل از دفع نهایی، باید منطبق بر ضوابط و دستورالعمل های سازمان حفاظت محیط زیست و معیارهای هر گروه از مواد خطرناک نه گانه، توسط متصدیان کالا بی خطر یا کم خطر گردد.                                                                                                                                                                                                                           | متصدی کالا( صاحبان مشاغل، اصناف کارگاههای مرتبط با مواد خطرناک) سازمان انرژی اتمی ایران وزارت جهاد کشاورزی | سازمان حفاظت محیط زیست          |
| ماده 32    | در مصرف مواد خطرناک در محیط های کار، رعایت حد مجاز مواجهه شغلی کارکنان با عوامل زیان آور شیمیایی ضروری است.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | بخش خصوصی و دستگاه اجرایی ذیربط                                                                            | وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی |
| ماده 33    | مسئولیت هرگونه سهل انگاری در تأمین و نگهداری و آماده به کار نگه داشتن تجهیزات ایمنی، اعلان و اطفای حریق متناسب با نوع ماده خطرناک بر عهده مسئول تأسیسات/ متصدی کالا/ متصدی حمل و نقل می باشد.                                                                                                                                                                                                                      | مسئول تأسیسات بخش خصوصی و دستگاه اجرایی ذیربط                                                              | بخش آتش نشانی                   |
| ماده ۳۴    | در صورت فقدان تجهیزات لازم در داخل کشور برای تشخیص و رفع آلودگی توسط گروه های تخصصی مواد خطرناک در حوادث و سوانح، بر اساس تقسیم بندی نه گانه بند (۶) ماده (۱) این آیین نامه، ضروری است واحد قانونی مربوط تجهیزات لازم را با هماهنگی وزارت امور خارجه، گمرک جمهوری اسلامی ایران، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان های مسئول هر یک از مواد خطرناک (مرتبط با مواد شیمیایی، زیستی (بیولوژیک) و پرتوزا) در کمترین زمان | دستگاههای اجرایی ذیربط با هماهنگی وزارت امور خارجه                                                         | کارگروه مواد خطرناک             |



## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | دستگاه مسئول                                                                                                                                                                           | دستگاه ناظر /همکار              |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
|            | ممکن از مبادی ذی ربط وارد کشور کند و با رعایت مراحل ثبت اموال در قالب سازمان مرتبط، با قید فوریت به مکان مورد نظر برای استفاده منتقل نماید.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | گمرک و وزارت صمت<br>و وزارت جهاد<br>کشاورزی و سازمان<br>انرژی اتمی                                                                                                                     |                                 |
| ماده ۳۵    | کلیه دستگاه های موضوع بند (س) ماده (۱۴) قانون و متصدیان بناها و انبارهایی که در آنها مواد خطرناک نگهداری می شود، موظفند نسبت به تهیه طرح پاسخ به حوادث و سوانح محتمل ناشی از مواد خطرناک و تأمین امکانات لازم با روش های منطبق بر ارزیابی های مخاطره (ریسک)، مربوط به بناها و انبارها اقدام نمایند. همچنین دستگاه های یاد شده باید نسبت به تهیه برنامه عملیات پاسخ به حوادث و سوانح ناشی از مواد خطرناک ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه اقدام و آن را به تأیید سازمان برسانند. | دستگاه‌های موضوع<br>بند س ماده ۱۴<br>ومتصدیان بناها و<br>انبارهای نگهداری مواد<br>خطرناک<br>ستاد کل نیروهای<br>مسلح وزارت<br>جهادکشاورزی و<br>بهداشت<br>وزارت نفت<br>سازمان انرژی اتمی | کارگروه مواد خطرناک             |
| ماده 36    | مسئولیت پاسخ اولیه به حوادث و سوانح ناشی از کلیه مواد خطرناک در محدوده و حریم محل رخداد، تا زمان رسیدن مسئول، بر اساس مفاد این آیین نامه بر عهده واحد/ اداره/ سازمان آتش نشانی می باشد.                                                                                                                                                                                                                                                                                                | واحد/ اداره/ سازمان<br>آتش نشانی                                                                                                                                                       | فرمانده عملیات پاسخ<br>به بحران |
| ماده 37    | در محدوده های روستایی که فاقد واحد آتش نشانی مستقر می باشند، در صورت وقوع حوادث و سوانح مربوط به مواد خطرناک که منجر به وقوع بحران می گردد، مسئولیت عملیات پاسخ مطابق ماده (۱۱) قانون بر عهده فرمانده عملیات با همکاری دهیار می باشد. همچنین سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور موظف است نسبت به ایجاد ساز و کار                                                                                                                                                                      | سازمان شهرداری‌ها<br>دهیاریهای کشور<br>دهیار                                                                                                                                           | کارگروه مواد خطرناک             |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | دستگاه مسئول                                                                                    | دستگاه ناظر /همکار          |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
|            | لازم در جهت شناسایی داوطلبان بومی آتش نشان در سطح روستاها با مسئولیت دهیاران و ارایه آموزش های تخصصی به داوطلبان اقدام نماید.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                 |                             |
| ماده 38    | مسئولیت پاسخ به حوادث و سوانح ناشی از مواد خطرناک در بنادر، خارج از شمول ماده (۱۱) قانون حفاظت از دریاها و رودخانه های قابل کشتیرانی در مقابل آلودگی به مواد نفتی- مصوب ۱۳۸۹- و طرح ملی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی های نفتی و مواد خطرناک و سمی در دریا و رودخانه های قابل کشتیرانی موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۲۳۶/ت/۵۸۴۸۹هـ مورخ ۱/۳/۱۴۰۰، بر عهده دستگاه متولی ماده خطرناک در بنادر مذکور با همکاری سازمان بنادر و دریانوردی می باشد.                                                                                                                                                                        | دستگاه متولی ماده خطرناک و سازمان بنادر و دریانوردی                                             | کارگروه مواد خطرناک         |
| ماده 39    | سازمان با مشارکت دستگاه های موضوع بند (س) ماده (۱۴) قانون و وزارت راه و شهرسازی، موظف است ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، دستورالعمل و ضوابط مشخص جهت تعیین تکلیف مسئولیت سازمان ها و دستگاه های مسئول به منظور امداد رسانی به وسایل نقلیه حامل مواد خطرناک در زمان وقوع حوادث و شرایط اضطراری از جمله حوادث جاده ای حامل ها و ناوگان مواد شیمیایی خطرناک مانند واژگونی نفت کش ها، تأمین تجهیزات به منظور اطفای حریق در زمان آتش سوزی و انفجار، کمک های اولیه و امداد و نجات به مصدومین، جمع آوری و پاک سازی پسماندها و انتشار مهار نشده مواد خطرناک در محورهای مواصلاتی و جاده های کشور را تدوین و ابلاغ نماید. | سازمان مدیریت بحران (معاونت کنترل و هماهنگی پاسخ) با همکاری دستگاههای موضوع بند س ماده 14 قانون | کارگروه مواد خطرناک         |
| ماده 40    | دستگاه های مسئول در عملیات پاسخ به وقوع حوادث و سوانح مواد خطرناک، در صورت تشخیص و نیاز به اطلاعات مربوط به هواشناسی متأثر از انتشار مواد خطرناک، موظف به استعلام از سازمان هواشناسی کشور می باشند و سازمان هواشناسی کشور موظف به همکاری و ارایه پاسخ مربوط در کوتاه ترین زمان ممکن می باشد.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | دستگاه های مسئول در عملیات پاسخ سازمان هواشناسی                                                 | کارگروه مواد خطرناک         |
| ماده ۴۱    | در صورت بروز حوادث منجر به انتشار مواد خطرناک، مطابق با سطح بندی حوادث و سوانحی که منجر به بحران می گردد، مسئولیت جمع آوری مواد و پسماندهای آلوده و خطرناک و نیز پاک سازی محیط زیست متناسب با سطح و نوع بحران، توسط فرمانده عملیات پاسخ و مطابق با طرح ها و برنامه های مصوب و ماده (۱۱) قانون و برنامه تعیین و انجام فرآیندهای نظارت سازمان حفاظت محیط زیست صورت می پذیرد. همچنین اداره کل مدیریت بحران استانداری ها،                                                                                                                                                                                                     | فرمانده عملیات پاسخ (فرماندار و استاندار) با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست                      | اداره کل مدیریت بحران استان |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | دستگاه مسئول                                                                                                                                                                                                                   | دستگاه ناظر /همکار  |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
|            | مسئولیت نظارت و هماهنگی با سازمان های مسئول صادرکننده مجوز بهره برداری به منظور جلوگیری از ادامه انتشار مواد در محیط و پاک سازی محل را خواهد داشت.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                |                     |
| ماده 42    | به منظور ساماندهی اماکن و اشخاص فاقد پروانه تخصصی و فنی مواد خطرناک، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به بررسی و در صورت تأیید مدارک نسبت به صدور مجوز فعالیت صادرات، واردات، میزان خرید مجاز، مصرف و یا توزیع این مواد با رعایت اسناد بالادستی امنیتی کشور از جمله مصوبات شورای امنیت کشور برای کلیه صنایع مصرف کننده یا توزیع کننده مجاز مواد خطرناک اقدام نماید و در صورت عدم تأیید مدارک و ادامه فعالیت اماکن و اشخاص فاقد پروانه تخصصی و فنی مواد خطرناک نسبت به جمع آوری آنها با همکاری وزارت کشور اقدام نماید. | وزارت صمت با<br>همکاری وزارت کشور<br>وزارت بهداشت، درمان<br>و آموزش پزشکی با<br>همکاری وزارت جهاد<br>کشاورزی                                                                                                                   | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 43    | متصدیان کالا، حمل و نقل و توزیع مواد خطرناک موظفند موارد زیر را در کوتاه ترین زمان ممکن متناسب با نوع ماده خطرناک به واحد قانونی مربوط به شرح زیر اعلام کنند:<br>۱ -توقف یا تعلیق بهره برداری از مواد خطرناک و اعلام به دستگاه مسئول صادرکننده پروانه.<br>۲ - مفقود شدن و یا سرقت مواد خطرناک و اعلام به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و دستگاه مسئول تخصصی.                                                                                                                                                            | متصدی کالا( صاحبان<br>مشاغل، اصناف<br>کارگاههای مرتبط با<br>مواد خطرناک)<br>متصدی حمل و<br>نقل(سازمانها، شرکتهای،<br>موسسات حمل و نقل،<br>کارخانه ها اعم از<br>دولتی و غیردولتی)<br>فرماندهی انتظامی<br>جمهوری اسلامی<br>ایران | کارگروه مواد خطرناک |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | دستگاه مسئول                                           | دستگاه ناظر /همکار                   |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | واحد/اداره / سازمان<br>آتش نشانی                       |                                      |
| ماده 44    | در صدور مجوز ساخت هرگونه بنا با کاربری مسکونی، تجاری، تفریحی و اراضی با کاربری عمومی از قبیل فضای سبز در اطراف تأسیسات و تجهیزات مرتبط با مواد خطرناک، لازم است کلیه مفاد آیین نامه اجرایی قانون تعیین حریم حفاظتی- امنیتی اماکن و تأسیسات کشور موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۸۷۱ - ۹۷ م/ت/۵۲۲۴۴هـ مورخ ۱۷ / ۷/ ۱۳۹۷ رعایت گردد.                                                                                                              | سازمان شهرداری‌ها و<br>دهیاری‌های کشور -<br>شهرداری‌ها | استانداردی‌ها<br>وزارت راه و شهرسازی |
| ماده 45    | بهره برداری از تأسیسات مواد خطرناک منوط به انجام بازبینی ایمنی پیش از راه اندازی تأسیسات مذکور توسط بهره برداران مواد خطرناک یا مشاور ذی صلاح می باشد.                                                                                                                                                                                                                                                                                   | بهره‌برداری مواد<br>خطرناک و دستگاه<br>اجرایی ذیربط    | کارگروه مواد خطرناک                  |
| ماده 46    | شهرداری ها موظفند ضمن بررسی مجوزهای لازم جهت صدور پروانه ساختمانی مربوط به اماکن مواد خطرناک، نسبت به بازبینی دوره ای مجوزهای صادر شده از دستگاه مربوط اقدام نمایند.                                                                                                                                                                                                                                                                     | سازمان شهرداری‌ها و<br>دهیاری‌های کشور -<br>شهرداری‌ها | استانداردی‌ها<br>وزارت راه و شهرسازی |
| ماده 47    | در صورت عدم رعایت ضوابط و دستورالعمل های مندرج در این آیین نامه، برابر با ضوابط و مقررات سازمان ها و دستگاه ها در تولید، مصرف، نگهداری و حمل مواد خطرناک، با متخلفان برخورد خواهد شد.                                                                                                                                                                                                                                                    | دستگاه اجرایی ذیربط                                    | قوه قضائیه<br>سازمان بازرسی          |
| ماده 48    | در صورت تخلف شرکت های خصوصی از مقررات و ضوابط این آیین نامه، با اعلام واحد قانونی مرتبط، دستگاه مسئول موظف است طبق مقررات و ضوابط مربوط، نسبت به صدور اخطار مهلت دار و یا لغو / تعلیق پروانه / مجوز شرکت خاطی اقدام لازم را به عمل آورد. رفع تعلیق صرفاً منوط به انجام اقدامات اصلاحی با تأیید واحد قانونی مربوط می باشد.                                                                                                                | دستگاه اجرایی ذیربط                                    | کارگروه مواد خطرناک                  |
| ماده 49    | وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است در چهارچوب ماده (۹۶) قانون کار - مصوب ۱۳۶۵ -، کارگاه های مشمول قانون کار را از حیث رعایت ضوابط نگهداری، حمل و مصرف مواد خطرناک در محیط های کار مورد بازرسی مستمر قرار دهد و در صورت مشاهده هرگونه تخلف، در چهارچوب آیین نامه کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار و سایر قوانین و مقررات مربوط اقدام مقتضی را اعمال نموده و حسب مورد بر اساس گروه ماده خطرناک موضوع را به واحد قانونی ذی ربط گزارش دهد. | وزارت تعاون، کار و<br>رفاه اجتماعی                     | کارگروه مواد خطرناک                  |

## دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | دستگاه مسئول                                                                                                                                          | دستگاه ناظر /همکار  |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| ماده 50    | سازمان موظف است با همکاری دستگاه های ذی ربط، نسبت به تبیین حدود و وظایف هر یک از سازمان ها و نهادهای مسئول برای جلوگیری از وقوع حوادث و سوانح- در چهارچوب وظایف قانونی آنها- و تدوین ساز و کار اجرایی مناسب در زمان سرقت، مفقود شدن و هرگونه سوء استفاده احتمالی از مواد خطرناک اقدام نماید.                                                                                                                                                                                                           | سازمان مدیریت بحران با همکاری دستگاه ذیربط فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران                                                                       | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 51    | کارگروه مواد خطرناک با حضور نمایندگان دستگاه های موضوع بند (س) ماده (۱۴) قانون و وزارتخانه های راه و شهرسازی و کشور و سازمان های حفاظت محیط زیست، ملی استاندارد ایران و مدیریت بحران کشور تشکیل می گردد. کارگروه مذکور تهیه و ابلاغ دستورالعمل های مورد نیاز مربوط به این آیین نامه، تدوین و به روزرسانی فهرست مواد خطرناک و هماهنگی و نظارت بر دستورالعمل هایی که توسط دستگاه های مسئول تهیه می شود را بر عهده دارد. دبیرخانه کارگروه مواد خطرناک در سازمان مستقر و رییس این کارگروه رییس سازمان است. | سازمان مدیریت بحران با همکاری دستگاه های موضوع بند (س) ماده ۱۴ و وزارتخانه های راه و شهرسازی و کشور و سازمانهای حفاظت محیط زیست و ملی استاندارد ایران | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 52    | وزارت راه و شهرسازی موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه با همکاری کارگروه مواد خطرناک و سازمان، نسبت به تهیه و به روزرسانی دستورالعمل های اجرایی حمل و نقل جاده ای، دریایی، هوایی و ریلی مواد خطرناک اقدام نماید.                                                                                                                                                                                                                                                                         | وزارت راه و شهرسازی با همکاری کارگروه مواد خطرناک و سازمان مدیریت بحران                                                                               | کارگروه مواد خطرناک |
| ماده 53    | دستگاه های اجرایی متولی این آیین نامه موظفند پیشنهادهای مربوط به اعتبارات مورد نیاز اجرای آیین نامه را پس از تأیید سازمان، به سازمان برنامه و بودجه کشور برای پیش بینی در لوایح بودجه سنواتی ارایه نمایند.                                                                                                                                                                                                                                                                                             | دستگاه اجرایی متولی این آیین نامه                                                                                                                     | کارگروه مواد خطرناک |

**دستگاه‌های مرتبط با هر بند آیین نامه اجرایی بند (س) ماده 14 قانون مدیریت بحران کشور**

| شماره ماده | موضوع                                                                                                                                                                                                                     | دستگاه مسئول                                 | دستگاه ناظر / همکار |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------|
|            |                                                                                                                                                                                                                           | سازمان مدیریت بحران<br>سازمان برنامه و بودجه |                     |
| ماده 55    | نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده سازمان است و تمامی دستگاه های ذی ربط در حوزه کاری خود موظف به نظارت دقیق در این زمینه بوده و موظفند گزارش نظارت خود را به طور سالانه مطابق قالب درخواستی به سازمان منعکس نمایند. | سازمان مدیریت بحران کشور                     |                     |